

Det Konglige Klima- og Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep
NO-0030 Oslo

Vår dato 10.10.2014
Deres dato 10.07.2014
Vår referanse
Deres referanse 13/4565

postmottak@kld.dep.no

Utkast til forskrift om miljøvurderinger av tiltak etter sektorlover - høring

Viser til brev om ovennevnte av 10.07.2014. Med bakgrunn i at gjeldende forskrift nå blir delt i to forskrifter, henholdsvis "forskrift om miljøvurderinger" og "planforskriften" velger vi å sende egne høringssvar til hvert av de to ansvarlige departement. Dette høringssvaret omhandler derfor kun innspill vedrørende forslag til "forskriften om miljøvurderinger".

Generelt er vi positive til at en gjennom dette har en intensjon om forenkling av saksbehandlingen mht miljø-/samfunnsdelen av KU-forskriften. At avveiningen av om vedlegg II-tiltak kan få vesentlige virkninger for miljø eller samfunn skal skje gjennom ordinær søknadsbehandling og ikke som en egen prosess forutfor eventuell søknad stiller vi oss positive til.

I gjeldende forskrift, vedlegg II, nr. 40 heter det om akvakulturplaner; "Større akvakulturanlegg og settefiskanlegg for mer enn fem millioner settefisk". I nåværende høring (vedlegg II, bokstav f) foreslås dette endret til "Intensivt fiskeoppdrett". Forslaget er begrunnet i at en må ta vekk størrelsesangivelsen. Intensivt fiskeoppdrett er etter vår mening en nytt ord som hverken har noen enhetlig definisjon og som ikke er vanlig brukt i andre regler/lover/offentlige dokumenter eller som et vanlig entydig uttrykk i næringen. Derimot er ordet akvakultur etter vår mening dekkende. I nåværende forskrifts ordlyd er det heller ikke noen mengdeangivelse i første del av setningen som i utgangspunktet kan dekke all annen akvakultur enn settefisk. I nåværende retningslinjer er det også en enhetlig oppfatning av innslagspunktet for hvilken størrelse det er snakk om og dette ikke er absolutt. Videre er det i høringsnotatet på side 29 også antydning hva en mener med større oppdrettsanlegg. Vi finner det naturlig at dette gjenspeiles i veilederen og vil sterkt anbefale at en i vedlegg II, bokstav f) bruker ordet Akvakultur.

Konsekvensutredninger (KU) er et godt innarbeidet begrep og en bør etter vår mening overveie å bruke ordet i forskriftsnavnet. I denne forbindelse er det også snakk om konsekvensutredninger/vurderinger ikke bare når det gjelder miljø, men også samfunn, noe som foreslått forskriftsnavn ikke dekker. Muligens kunne "forskrift om konsekvensutredninger om miljø og samfunn av tiltak etter sektorlover" være mer dekkende, noe som underbygges av siste setning i annet avsnitt side 10 i høringsnotatet.

Ved avveining om et tiltak vil ha vesentlig virkning og at en søknad ikke anses å ha tilfredsstillende dokumentasjon kan det bes om supplerende utredninger/informasjon. Etter vår mening må det gå klart fram av forskriftsteksten (eller veiledning) at ethvert pålegg av en slik art som dette må begrunnes faglig og saklig fra ansvarlig myndighet. Dette må gjelde generelt ved ethvert pålegg/vedtak i henhold til forskriften, f.eks. gjelder dette forholdene beskrevet i § 5, første og åttende ledd.

§ 2 "Endringer i saklig virkeområde", bokstav d) så sier en i høringsnotatet at det skal avveies om bokstav d) skal gå ut eller om ordlyd skal forandres ("planer for nasjonalparker og andre

verneområder større enn 500 km², og andre verneområder større en 250 km² dersom planene fører til vesentlig endring i dagens bruk for primærnæringene eller reiseliv i lokalsamfunnet"). Hvis en ikke beslutter å ta den ut vil FHL sterkt anmode om at også akvakultur blir nevnt sammen med primærnæringene og reiseliv. Det er ingen saklig grunn til at en kun skal hensynta utvalgte næringer.

I § 7, siste ledd er det et krav om at konsekvensutredninger/feltundersøkelser skal utføres av personer med relevant faglig kompetanse. Det må i dette tilfellet gå klart fram av en veileder hva som menes med faglig (god nok) kompetanse i de forskjellige tilfellene. I de fleste tilfeller vil vi anta at det skisseres rammer for hva en mener med "faglig kompetanse" og at en gjennom f.eks. planer og rammer for søknad om tillatelse vil avgjøre om foreslått er "godt nok".

§ 8 inneholder krav om at innsamlet data skal legges inn i offentlige databaser. Innen akvakultur vil et pålegg om KU eller supplerende opplysninger kunne medføre betydelige kostnader for tiltakshaver/søker (bl.a. derfor må det stilles store krav til faglig begrunnelse for pålegg). Data innsamlet i forbindelse med gjennomføring kan da anses som tiltakshavers eiendom. Etter vår mening bør derfor spørsmålet om automatisk pålegg om frigjøring og innlegging i offentlige databaser utredes mer enn hva som er sagt i høringsnotatet. Sammenligningen med f.eks. artsobservasjoner er ikke relevant i denne sammenheng. Data innlagt i artsobservasjoner er etter hva vi oppfatter, ikke framkommet på bakgrunn av administrative pålegg om utredninger pålagt betalt av den som legger inn data.

I § 9 står det blant annet at tillatelsesmyndighet kan bestemme at det skal utarbeides miljøoppfølgingsprogram. I henhold til akvakulturloven og forskrifter vil anlegg i sjø etter gjeldende praksis pålegges et overvåkingsprogram. Både når det gjelder mulig påvirkning fra utslipp og når det gjelder rømming av fisk blir overvåking og oppfølging stadig videreutviklet. Akvakulturloven er i så henseende en miljølov. FHL vil derfor understreke at ordlyden i foreslått paragraf ikke vil medføre at det etableres parallell påbud om overvåking på siden av gjeldende påbud.

I vedlegg III er det foreslått et nytt kriterium c som omfatter tiltak som kan komme i konflikt med ville laksestammer som omfattes av ordningen med nasjonale laksevassdrag og/eller nasjonale laksefjorder. FHL vil understreke at siden opprettelse av NLV/NLF så har det vært en forutsetning at ordningen skulle evalueres. Etter hva vi forstå er dette på gang. I den forbindelse kan det være prematurt å ta inn en slik bestemmelse før en evaluering, da en ikke kjenner resultatet av en kommende evaluering. Hvis kriteriet selv med bakgrunn i ovennevnte allikevel skulle inntas, så tolker vi ordlyden på side 23 i høringsnotatet (tredje siste avsnitt, siste setning) at dette i så tilfelle vil gjelde tiltak som er omsøkt innenfor områdene NLV/NLF

I vedlegg IV sies det at en KU skal også dekke relevante bestemmelser i naturmangfoldloven og vannforskriften. Hva som etter ordlyden i vedlegg IV skal oppfattes som relevante må være såpass ensbetydende og begrunnes såpass faglig at det ikke skaper unødig usikkerhet. Etter vår mening bør det ikke legges skjønn til grunn.

Avslutningsvis vil FHL påpeke viktigheten av at det utarbeides veiledere som er oppdaterte og relevante for sektorlovene forskriften vil bli gjeldende for.

Fiskeri og havbruksnæringens landsforening

Knut A. Hjelt (sign)
fagsjef